

KINH TẾ NGA 2006

Nguyễn Hồng Thu

Viện Kinh tế và Chính trị Thế giới

Thị trường tiêu dùng trong nước bùng nổ đã đẩy mạnh tốc độ tăng trưởng kinh tế của Nga tăng cao hơn mong đợi. Chỉ số lạm phát giảm đáng kể, đầu tư tăng mạnh. Mức tăng trưởng cao đã đẩy chỉ tiêu của Liên bang và cung tiền tăng nhanh. Nga đang tận dụng thế mạnh về năng lượng để khẳng định vị thế kinh tế và chính trị của mình trên trường quốc tế. Hiệp định song phương với Mỹ được ký kết tại Hội nghị APEC-14 sẽ đưa Nga đến Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO) trong một tương lai gần.

Tăng trưởng kinh tế ổn định, lạm phát giảm mạnh

Kinh tế Nga những năm qua liên tiếp tăng trưởng: GDP năm 2001 (5,1%), 2002 (4,7%), 2003 (7,3%), 2004 (7,2%), 2005 (6,4%) và 2006 đạt 7% tăng 0,4% so với mức dự đoán 6,6% trước đó. Nền kinh tế nước này "nóng" dần lên là nhờ tiêu dùng trong nước tăng mạnh, đây là một tin tốt lành cho các công ty đa quốc gia và các nhà đầu tư. Trước đây, khi các nhà đầu tư nghĩ đến nước Nga, họ thường nghĩ đến ngành năng lượng và dầu khí, nhưng nay nhiều công ty đa quốc gia ở Mỹ, châu Âu và châu Á đang để mắt đến lĩnh vực tiêu dùng. Với mức tăng trưởng ổn định như hiện nay, Nga sẽ trở thành nền kinh tế lớn thứ hai ở châu Âu sau Đức và thứ 8 trên

thế giới trong vài năm tới với GDP khoảng 2.300 tỷ USD.

Năm 2006, Ngân hàng Trung ương đã đưa ra chính sách tỉ giá hối đoái linh hoạt, đây được coi như một giải pháp làm giảm áp lực lạm phát. Lạm phát đã giảm liên tục trong suốt 6 tháng cuối năm, chỉ số lạm phát cả năm là 7,5%. Bên cạnh tác động của tăng trưởng cao và lạm phát giảm, mức thu nhập và lòng tin của người dân đang tăng lên, mức sống được cải thiện, tình trạng đói nghèo giảm. Trong 10 tháng đầu năm, thu nhập bình quân và tiền lương đã tăng 13,2% và 11,5%, cao hơn so với cùng kỳ năm trước tương ứng là 9,1% và 9,0%. Nếu so với thời điểm 1999, Chính phủ Nga đã cơ bản giải quyết nợ lương, lương hưu trung bình tăng gần 90%, lương thực tế tăng gần gấp đôi, thu nhập thực tế của dân tăng gấp 1,5 lần, thất nghiệp giảm gần 1/3.

Công nghiệp và nông nghiệp đều tăng, song phát triển kinh tế vẫn tập trung chủ yếu trong các ngành dịch vụ và hàng hóa phi mậu dịch của thị trường trong nước. 50% GDP trong 6 tháng đầu năm tập trung ở ngành thương mại và xây dựng.

Ngành công nghiệp Nga tăng 4,3% trong 10 tháng đầu năm so với 3,7% cùng kỳ năm trước. Trong ngành công nghiệp, Nga

vẫn tập trung phát triển công nghiệp nặng. Ngành năng lượng và những ngành phục vụ công cộng có mức tăng trưởng cao hơn năm 2005. Ngành luyện kim tăng 10,2%, công nghiệp thực phẩm - 5,3%, chế biến dầu/than - 6,0%, và giấy xenlulô và xuất bản - 6,8% cũng cho thấy mức tăng trưởng cao hơn mức bình quân trong sản xuất. Đối với công nghiệp nhẹ, ngành dệt, may có mức tăng trưởng nhanh là 7,8%, sản xuất giấy và các sản phẩm da - 13,2%. Sản phẩm nhựa và cao su cũng đã tăng lên 11,1%. Tuy nhiên sản phẩm ngành dệt may, nhựa và cao su chỉ chiếm 4% lượng sản xuất và tốc độ tăng trưởng của những sản phẩm này bắt nguồn từ một nền sản xuất thấp kém. Nhìn chung việc sản xuất máy móc không tiến triển tốt. Sản xuất máy móc và trang thiết bị trì trệ (tăng 0,5% trong 10 tháng đầu năm), trong lúc đó sản xuất trang thiết bị kĩ thuật điện tử đồ giảm (-1,5%). Ngành hoá chất chỉ tăng ở mức 1,2%. Các công ty của Nga đều gặp khó khăn trong việc cạnh tranh trên các thị trường quốc tế do đồng rúp tăng giá và tăng chi phí về lao động.

Theo kế hoạch gần đây, Chính phủ sẽ tăng giá khí đốt trong nước và thúc đẩy phát triển các nguồn năng lượng (hạt nhân và than) cho ngành điện. Việc tăng giá này sẽ thúc đẩy cạnh tranh mạnh trong ngành công nghiệp dầu khí, đặc biệt trong sản xuất khí đốt, đồng thời khơi dậy những tiềm năng sẵn có của một số công ty dầu khí. Chính phủ sẽ tăng giá khí đốt lên 15% đối với các doanh nghiệp trong năm 2007 và từ 25%-27% hàng

năm từ năm 2008-2010. Việc tăng giá khí đốt dự kiến sẽ tiếp tục cho tới khi lợi nhuận doanh thu bán và xuất khẩu trong nước đạt được sự cân bằng. Tuy nhiên việc này không bao hàm về sự cân bằng thuế xuất nhập khẩu giữa Nga và EU và các chi phí vận chuyển, vì Chính phủ Nga có thể sử dụng thuế xuất khẩu khí đốt để điều chỉnh lợi nhuận xuất khẩu.

Việc cấp vốn đầu tư một cách hiệu quả hơn cho ngành điện và khí đốt vẫn là một trong những vấn đề then chốt nhất cho sự phát triển của Nga trong tương lai. Xét về mặt này, Nga rất thận trọng đối với đầu tư nước ngoài trong ngành năng lượng, vì vậy lượng đầu tư cần thiết trong nước sẽ tăng lên thông qua thuế xuất nhập khẩu cao hơn hoặc các giải pháp khác, mặc dù thuế xuất nhập khẩu năng lượng cao hơn có thể sẽ hạn chế các nhân tố tăng trưởng khác trong quá trình phát triển nền sản xuất ở Nga.

Cân bằng cán cân thanh toán, đầu tư tăng mạnh

Hiện nay cân bằng cán cân thanh toán ở Nga đang có những thay đổi rõ rệt. Sáu tháng đầu năm, tài khoản vãng lai của Nga tăng mạnh do giá dầu và giá khí đốt tăng cao. Trong thời gian này nhập khẩu là 26%, song giá dầu kỷ lục đã đẩy tài khoản vãng lai lên tới mức kỷ lục là 56,5 tỉ USD. Sang quý III năm 2006 thặng dư tài khoản vãng lai của Nga bị thu hẹp. Số thặng dư tài khoản vãng lai trong quý III là 14,2 tỉ USD, thấp hơn so với 19 tỉ USD trong quý III năm 2005. Trong

khi đó nhập khẩu lại tăng lên trong quý III, trong 9 tháng đầu năm nhập khẩu đạt 29,4%.

Mặc dù tài khoản vãng lai của Nga trong quý III bị giảm sút nhưng tài khoản vốn (capital account) vẫn tăng mạnh. Nga đã hoàn trả sớm 22,3 tỉ USD cho Câu lạc bộ Paris, song tài khoản vốn vẫn thặng dư 2,2 tỉ USD trong 9 tháng đầu năm, so với số tiền thiếu hụt 13,9 tỉ USD cùng kì năm trước. Việc thanh toán trước thời hạn 14 năm cho 18 thành viên của Câu lạc bộ Paris đã đẩy đồng rúp tăng giá (tăng 8% trong 3 quý đầu năm) và lấy được lòng tin của người dân. Nhờ giá dầu và khí đốt tăng lên, nên ngoài việc hoàn lại các khoản nợ thuế cũ từ Yukos đã nhận trong năm 2005 thì tổng ngân sách nhà nước trong 3 quý đầu năm vẫn vượt mức khoảng 1% GDP.

Cuối 2006, kế hoạch nguồn tài chính trong ngân sách cũng được sửa đổi bởi mức tăng trưởng GDP cao hơn. Chi tiêu của chính phủ tăng 40%; thặng dư ngân sách là 776 tỷ rúp (27 tỷ USD), chiếm 3,2%. Năm 2006, Nga tăng 30% chi tiêu cho giáo dục và nông thôn, tăng 60% chi tiêu cho chăm sóc sức khoẻ và chi tiêu cho xây dựng nhà mới tăng gấp 4 lần.

Từ việc bán dầu mỏ, dòng tiền lãi liên tục chảy vào ngân khố quốc gia, khiến cho dự trữ vàng và ngoại tệ của Nga lên tới 277 tỷ USD, đứng thứ ba trên thế giới sau Trung Quốc và Nhật Bản. Quỹ Đầu tư định được thành lập năm 2004 để đảm bảo an toàn trước những chấn động kinh tế, hiện có hơn 41 tỷ bảng Anh. Hiện nay, cán cân thanh toán tổng

thể của Nga phụ thuộc chủ yếu vào việc giá dầu tăng hay giảm, vì vậy sự giảm mạnh về giá dầu có thể đẩy cán cân thanh toán của Nga vào tình trạng thâm hụt.

Chính phủ Nga đã đặt ưu tiên hàng đầu về tăng mức đầu tư vốn cố định khoảng 19% GDP để cung cấp vốn và hiện đại hoá ngành năng lượng. Năm 2006 đã cho thấy ít nhất một vài tiến bộ quan trọng ở lĩnh vực này. Đầu tư vốn cố định đã tăng tới 12,6% trong 10 tháng đầu năm so với 9,9% cùng kỳ năm ngoái. Lợi nhuận thu được cao trong ngành năng lượng và đồng rúp tăng giá cùng với thị trường tiêu dùng trong nước tăng mạnh đã tạo sức hút đối với các nhà đầu tư riêng lẻ vào ngành này.

Mấy năm gần đây, Nga đúc rút kinh nghiệm từ "liệu pháp sốc", tìm kiếm con đường cải cách phù hợp với kinh tế trong nước và nhanh chóng chuyển đổi mô hình kinh tế, tích cực tạo ra hệ thống kinh tế thị trường. Sau 15 năm cải cách, môi trường kinh tế Nga đã có sự cải thiện rõ rệt, vì thế càng hấp dẫn các nhà đầu tư nước ngoài. Trong 9 tháng đầu năm, Nga đã thu hút 20 tỷ USD đầu tư nước ngoài, tăng 55%, nhiều hơn cả Nhật Bản và Canada. Song phần lớn đầu tư ở Nga vẫn tập trung ở ngành năng lượng, vận tải, bất động sản và các ngành dịch vụ. Lĩnh vực tài chính đã thu hút một phần vốn FDI lớn đáng kể so với vài năm trước.

Giá năng lượng tăng cao trên thị trường thế giới đã giúp kinh tế Nga phục hồi và phát triển mạnh mẽ. Không những năng lượng giúp Nga khôi phục và tăng trưởng thực lực

kinh tế mà Nga còn đang tranh thủ vấn đề an ninh năng lượng để tạo cơ sở cho sự trỗi dậy của Nga trên vũ đài chính trị, và khôi phục lại địa vị của mình trên thế giới.

Nga khẳng định vị thế siêu cường năng lượng

Là nước cung ứng dầu mỏ quan trọng trên thị trường năng lượng quốc tế và việc giá dầu mỏ tăng cao trên thị trường quốc tế, Tổng thống V. Putin đã bắt đầu xác định nước Nga là siêu cường năng lượng, tìm cách lấy ngoại giao năng lượng để thúc đẩy tiến trình chiến lược ngoại giao nước lớn. Vì vậy Nga đã đưa ra “chiến lược phục hưng năng lượng”, hy vọng dựa vào nguồn tài nguyên năng lượng phong phú và giá năng lượng trên thị trường quốc tế tăng lên để thúc đẩy kinh tế Nga phát triển và tăng cường thực lực quốc gia, từ đó tích cực phát huy vị thế một nước lớn trên trường quốc tế.

Tại Hội nghị thượng đỉnh nhóm G8 (G7 và Nga) diễn ra vào tháng 7/2006 tại St. Petersburg, nước Nga và Tổng thống V. Putin đã thể hiện được tầm vóc và bản lĩnh của một nước lớn, trước hết trong lĩnh vực nhiên liệu - năng lượng và chống chagy đua vũ trang. Tại G8 lần này, người ta nhận thấy một diện mạo hoàn toàn mới của nước Nga, một nước Nga mạnh mẽ, cứng rắn, cởi mở và có ảnh hưởng lớn đối với nhiều vấn đề toàn cầu.

Về tiềm lực, kinh tế của Nga chưa mạnh như Mỹ, Anh, Đức hoặc Pháp, nhưng trong vấn đề năng lượng, Nga lại có vị trí rất quan trọng. Chỉ riêng trữ lượng dầu mỏ và khí đốt

của Nga đã lớn gấp 4 lần của các nước khác trong G8 cộng lại. Tại Hội nghị lần này, Tổng thống Nga đã đạt được hai mục tiêu lớn là: *Thứ nhất*, xây dựng Nga với hình tượng là nước cung cấp năng lượng cho phương Tây, đồng thời tranh thủ sự hợp tác của phương Tây trong lĩnh vực tài nguyên dầu khí; *Thứ hai*, sử dụng nguồn tài nguyên dầu khí dồi dào vốn có để nâng cao địa vị và ảnh hưởng của Nga trên phương diện chính trị và kinh tế quốc tế.

Với một diện mạo mới tại Hội nghị Thượng đỉnh G-8, nước Nga đã thể hiện địa vị nước lớn của Nga trong địa - chính trị và năng lượng - chính trị của mình; Với tư cách là siêu cường năng lượng, tích cực thúc đẩy tiến trình đa cực hóa thế giới; Lấy chiến lược ngoại giao năng lượng để bảo vệ và mở rộng lợi ích quốc gia và ảnh hưởng quốc tế của Nga.

Liên bang Nga rất coi trọng Diễn đàn Hợp tác Kinh tế Châu Á - Thái Bình Dương (APEC). Hội nghị APEC-14 tổ chức tại Hà Nội là một dịp tốt để Nga tiến gần hơn đến cộng đồng APEC. Với kế hoạch phát triển xã hội - kinh tế, Nga đang tích cực gắn kết liên kết khu vực Âu - Á. Trước hết, Nga muốn sử dụng nguồn dự trữ dầu mỏ và khí đốt khổng lồ để đóng góp vào an ninh năng lượng khối APEC, vì an ninh năng lượng quốc tế đóng vai trò quan trọng trong việc phát triển kinh tế.

Là nước cung cấp năng lượng lớn trên thị trường thế giới, Nga sẵn sàng hợp tác trong lĩnh vực an ninh năng lượng với khối

APEC, với điều kiện hợp tác tất cả đều có lợi. Bên cạnh đó, cần phát triển các công nghệ tiết kiệm năng lượng và đa dạng hoá các nguồn năng lượng cũng như các tuyến đường vận chuyển chúng. Về phần các nguồn năng lượng, cần tiến hành các biện pháp thực tế nhằm đảm bảo an ninh cho cơ sở hạ tầng, giúp các nước bị thiếu hụt năng lượng và giải quyết các vấn đề bảo vệ môi trường xung quanh.

Vào thời điểm hiện nay, tất cả các vấn đề này đều đặc biệt quan trọng, khi APEC ngày càng quan tâm đến việc thiết lập một hệ thống năng lượng mới, đáng tin cậy hơn. Nga sẵn sàng tích cực tham gia thực hiện sáng kiến to lớn đó. Hơn thế nữa, Nga dự định đề nghị thực hiện một loạt dự án liên quan đến cơ sở hạ tầng, ví dụ như việc xây dựng các tuyến đường ống dẫn dầu khí cung cấp năng lượng cho khu vực Châu Á - Thái Bình Dương từ vùng phía Đông của Nga. APEC có khả năng đảm bảo việc cung cấp thường xuyên năng lượng cho khu vực đó.

Theo các chuyên gia khu vực, việc Nga tham gia Hội nghị APEC vừa qua đã chứng minh một cách thuyết phục rằng Nga đang có vai trò chủ chốt trong quá trình đảm bảo an ninh năng lượng trên toàn thế giới nói chung cũng như trong khu vực nói riêng. Trong khi trên thị trường nguyên liệu khí đốt thế giới đang có sự bất ổn và giá dầu ngày một tăng thì nước Nga với nguồn tài nguyên năng lượng dồi dào và với mong muốn trở thành nhà cung cấp đáng tin cậy, sẽ có khả năng trở thành một nhân tố thúc đẩy phát

triển kinh tế ổn định của các nước trong khu vực. Bên cạnh đó, Nga không chỉ là nhà cung cấp nguyên liệu năng lượng, mà còn là bạn hàng đầy tiềm năng trong việc liên doanh thăm dò, khai thác, vận chuyển, bảo quản, chế biến và tiêu thụ sản phẩm dầu khí từ các mỏ khí thiên nhiên trong khu vực.

Việc tự do hóa thị trường năng lượng của Liên minh Châu Âu (EU) và các vấn đề chính trị với Ba Lan đã buộc Nga phải chú ý nhiều hơn tới các thị trường ở châu Á. Các chính sách của EU đã hạn chế triển vọng đầu tư của Nga nhằm cung cấp khí đốt cho liên minh gồm 25 quốc gia này. Hiện Nga xuất khẩu dầu và khí đốt sang Trung Quốc, tính đến hết năm 2006 lên đến 15 triệu tấn (so với 10 triệu tấn kế hoạch đầu năm). Sau khi tuyến ống dẫn dầu Đông Xiberia - Thái Bình Dương hoàn tất, lượng dầu Trung Quốc có thể nhận được từ Nga là 30 triệu tấn/năm. Nga đang thảo luận với Hàn Quốc về việc chuyển khí đốt từ năm 2010 đến xứ Hàn.

Theo số liệu chính thức của EU, liên minh này nhập khẩu hơn 40% lượng khí đốt và hơn 30% lượng dầu mỏ tiêu thụ từ Nga. Vì vậy, chính sách năng lượng "hướng đông" của Nga đã làm các nước châu Âu lo ngại, đặc biệt sau khi Nga ngừng chuyển khí đốt tới Ukraina hồi đầu năm nay do tranh cãi về giá cả. Hiện Nga và Belarus vẫn rất căng thẳng trong vấn đề năng lượng. Cùng với việc Nga đề nghị tăng giá khí đốt lên hơn 4 lần, từ mức 46 USD lên 200 USD/1.000m³, Nga còn đánh thuế xuất khẩu 180 USD/tấn đối với dầu thô (hiện vẫn được bán miễn thuế). Điều

này đã gây lo ngại cho Belarus, một nước phụ thuộc nhiều vào trợ giúp kinh tế của Nga, đặc biệt là trợ cấp về năng lượng.

Nga tiến gần tới gia nhập WTO

Cũng tại Hội nghị cấp cao APEC – 14 tại Hà Nội, ngày 19/11/2006, Đại diện thương mại Mỹ và Bộ trưởng Kinh tế Nga đã ký thoả thuận song phương kết thúc 10 năm đàm phán mở đường cho Nga gia nhập WTO. Đây là sự kiện quan trọng đặc biệt đối với Tổng thống Nga, bởi vì ông sẽ được ghi nhận trong lịch sử là người đã đưa nước Nga hội nhập vào nền kinh tế thế giới.

Kết thúc thoả thuận song phương với Mỹ là thắng lợi lớn đối với Nga, vì hiện nay Nga là nền kinh tế lớn duy nhất đứng ngoài WTO. Nga bắt đầu quá trình gia nhập WTO của mình cách đây hơn 13 năm, và đến nay Nga đã kết thúc đàm phán song phương với tất cả các bên có nhu cầu đàm phán, trong đó Mỹ là đối tác cuối cùng.

Sau khi ký kết thúc đàm phán song phương với Mỹ, Liên bang Nga còn phải ký kết thúc đàm phán song phương với Costa Rica, Guatemala và Salvador. Với ba nước này, Liên bang Nga đã kết thúc đàm phán trên nguyên tắc, nhưng vì lý do kỹ thuật chưa ký hiệp định kết thúc đàm phán song phương. Nga còn phải giải quyết khó khăn với Moldova và Gruzia.

Vào WTO, Nga được lợi khoảng 23 tỷ USD/năm. Gia nhập WTO sẽ tạo điều kiện để thu hút đầu tư nước ngoài một cách mạnh mẽ nhờ tính minh bạch của hệ thống pháp

luật và chính sách kinh tế. Kinh nghiệm của các nước khác cho thấy đầu tư trực tiếp nước ngoài tăng trung bình 4 tỷ USD trong năm đầu. Theo đánh giá của Ngân hàng Thế giới, nhờ vào WTO mà kinh tế Nga trong thời gian ngắn sẽ tăng thêm hơn 3%. Quá trình đa dạng hoá nền kinh tế cũng sẽ được thúc đẩy, còn hiện nay kinh tế Nga phát triển chủ yếu dựa vào dầu khí. Nga sẽ được tạo điều kiện để hiện đại hoá ngành công nghiệp chế tạo máy bay, mở rộng sản xuất kim loại đen và kim loại màu để xuất khẩu, phát triển công nghiệp hoá chất và viễn thông. Người tiêu dùng Nga sẽ được tiếp cận nhiều loại hàng hoá với giá rẻ hơn, trong khi ngành nông nghiệp có thể bảo vệ lợi ích xuất khẩu của mình một cách hiệu quả hơn.

Tuy nhiên, WTO không phải là “chiếc chìa khoá vàng” với Nga. Việc gia nhập WTO cũng sẽ khiến Nga tốn khoảng 90 tỷ USD và các ngành công nghiệp của Nga như ôtô, hàng không, xây dựng cơ khí hoặc nông nghiệp thực phẩm, vốn ít có khả năng cạnh tranh, có nguy cơ sẽ bị ảnh hưởng nặng nề trước làn sóng hàng nhập khẩu. Để khắc phục tình hình này cần phải củng cố lại doanh nghiệp và thu nhập của người dân. Mặc dù được hàng rào thuế quan cao bảo vệ, Nga cũng rất khó cứu vãn được ngành công nghiệp ô tô hoặc ngành hàng không trong nước, vốn rất khó có thể tìm ra các mô hình có khả năng cạnh tranh.

Nga vào WTO không có nghĩa là mọi khả năng sẽ tự động trở thành hiện thực. Để đạt được điều đó cần nỗ lực rất lớn và cả

những quyết định không dễ dàng. Trước mắt là ký các hiệp định đa phương về việc Nga gia nhập WTO. Một điều không kém phần quan trọng nữa đối với Nga là lập kế hoạch dài hạn, có tính đến khả năng phát triển kinh doanh và nhu cầu tiêu dùng sẽ hình thành sau khi trở thành thành viên WTO, đồng thời tính đến các vấn đề ngắn hạn mà một số ngành sẽ vấp phải trong trường hợp phải cạnh tranh gay gắt.

Triển vọng 2007

Kinh tế Nga vẫn sẽ tiếp tục giữ được đà tăng trưởng ổn định, lạm phát sẽ tiếp tục giảm xuống 6,5-8% trong năm 2007. Song theo báo cáo của OECD, Nga sẽ phải hành động tích cực hơn để duy trì tỷ lệ tăng trưởng cần thiết nhằm bắt kịp với các nền kinh tế giàu có nhất thế giới. Mặc dù được hưởng lợi nhờ xuất khẩu năng lượng, song nó cũng có tác động tiêu cực tới cải cách và đa dạng hóa nền kinh tế. Bên cạnh đó, việc giá dầu gần đây tụt gần 15 USD/thùng cũng cho thấy rõ sự nguy hiểm của việc phụ thuộc quá nhiều vào giá năng lượng cao.

Chính phủ Nga đã thông qua Chương trình Phát triển kinh tế - xã hội trung hạn 2006-2008, hướng mạnh vào 4 trọng điểm ưu tiên trong các lĩnh vực y tế, giáo dục, nhà ở và phát triển nông thôn với tổng số vốn đầu tư của Nhà nước 160 tỷ rúp, cùng với những giải pháp tăng thu nhập cho người lao động.

Sức mua của người dân tăng do nhu cầu được thưởng thức cái mới lạ của người tiêu dùng Nga, vốn trong một thời gian dài phải sống dưới chế độ bao cấp trước đây, nay đang bùng phát và làm cho tiêu dùng ở Nga tăng mạnh. Bên cạnh lĩnh vực hàng tiêu dùng lâu bền như xe hơi, đồ nội thất, hàng điện tử tiêu dùng, tiềm năng phát triển trong các lĩnh vực dịch vụ tài chính và du lịch ở Nga vẫn còn rất lớn, thúc đẩy nhiều công ty nước ngoài đầu tư mạnh vào Nga.

Theo bản dự thảo này, ngân khố nhà nước cho năm 2007 sẽ tăng tới 22,3% GDP, trong khi chi tiêu quốc gia nâng lên 17,5% GDP. Ngân sách năm 2007 của Liên bang sẽ tăng khoản đầu tư lên khoảng 150%, tới mức 2,7% GDP. Đặc biệt, với việc kết thúc đàm phán thương mại song phương với Mỹ, Nga có nhiều triển vọng gia nhập WTO vào năm 2007.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Russian Economic Report. December 2006.
2. Các bản tin của Thông tấn xã Việt Nam, các số tháng 11, 12/2006.
3. Itar-Tass News Agency.
4. www.worldbank.org.ru
5. www.mosnews.com